

Müasir dövrdə modernləşmə dünyaya ölkələrinin bütün həyatına nüfuz edərək industrial sivilizasiyanı tədricən sıxışdırmağa və əvəzləməkdədir. Bu proses tarixi inkişafatlarına yeni münasibətlər, sosial-iqtisadi prioritetlər, geniş imkanlar, keyfiyyətə daha yüksək siyasi normalar, təsisatlar gətirir və nəticə etibarilə cəmiyyətin simasını dəyişdirir. Tarixi təcrübənin təhlili göstərir ki, bu halda informasiya cəmiyyətinin realiaqlarını təzəcə mənimsəməyə başlayan yeni müstəqil dövlətlərdə modernləşməyə böyük ehtiyac duyulur.

Minilliklərin ayrıcında Azərbaycanda da ölkənin modernləşdirilməsi, gələcək inkişaf yolunun seçilməsi siyasi, iqtisadi, intellektual və ictimai diskussiyaların ən aktual mövzularından birinə çevrildi. Problemlərin mahiyyəti sosial münasibətləri təkmilləşdirməkdə, milli iqtisadiyyatı islahatlar yolu ilə gücləndirməkdə, yeni təfəkkürə əsaslanan keyfiyyətə yeni cəmiyyət qurmağa təzahür edir.

2003-cü ildə keçirilən prezident seçkilərində xalqımızın yekdillik dəstəyini qazanaraq prezident seçilən cənab İlham Əliyev ötən dövrdə özünün fədakar fəaliyyəti ilə sübut etdi ki, qeyri-adi istedadla, sarsılmaz iradəyə, heyratəmiz intellektual təfəkkürə malik şəxsiyyət, xarizmatik lider və böyük dövlət xadimidir. O, yaxşı bildirdi ki, güclü peşəkar hakimiyyət, möhkəm nizam-intizam və qanunçuluq Azərbaycan kimi gənc, müstəqil dövlətin problemlərinin həlli yolunda ən ümdə şərtidir, dövlət idarəçiliyinin başlıca tələbidir. Zaman keçdikcə, biz cəmiyyət olaraq anladığımız ki, dövlət başçısının hakimiyyətin bütün pillələrindən qanunçuluğa, nizam-intizama əməl olunmasını tələb edən güclü, iradəli lider keyfiyyətlərinə malik olması çox zarurdir və indiyə qədər özündə gizlədilmiş bütün uğurların, nailiyyətlərin təməlinə məhz bu faktor dayanır.

Azərbaycan cəmiyyəti yeni dövrün lideri, intellektual texnokrat siyasətçi cənab İlham Əliyevin şəxsinde ölkənin hərtərəfli inkişaf strategiyasını davam etdirməyə, zamanın tələbləri məcrasında siyasətimizi və iqtisadiyyatımızı dəyişən realiaqlara, tarixi şəraitə uyğun olaraq yaradıcılıqla inkişaf etdirməyə qadir olan yeni tipli böyük dövlət xadimini görür. Azərbaycanın yeni tarixi bizim gözələrimiz qarşısında formalaşmış, biz bu tarixin şahidləri və iştirakçılarıyıq. Biz indiki realiaqlar prizmasından daha yaxşı dərk edirik ki, ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycan xalqına 1 may 1993-cü il tarixi müərciatında "mən ona böyük qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm" – deyərək nə qədər haqlı imiş. Ulu öndərin müərciatında deyildik: "Üzümü sizə – həmvətənlərimə tutaraq, qarşıdan gələn prezident seçkilərində Prezidentliyə namizəd, mənim siyasi varisim, Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin birinci müavini İlham Əliyevi dəstəkləməyə çağırıram. O, yüksək intellektli, pragmatik düşüncəli, müasir dünya siyasətini və iqtisadiyyatını gözəl bilən, enerjili və təşəbbüsəkar bir şəxsiyyətdir. Sizi əmin edirəm ki, həm İlham Əliyev, həm də Yeni Azərbaycan Partiyası bundan sonra da xalqımızın ən layiqli övədlərini öz ətrafında birləşdirərək Azərbaycan dövlətinin inkişafı və xalqımızın firavanlığı yolunda çox işlər görəcəkdir. İnənəm ki, mənim axıra qədər bilmədiyim tələbiyüklü

məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırıb biləcək. Mən ona inanıram və gələcəyə böyük ümidlər bəsləyirəm".

Ümummilli lider bu inamında yanlışlığa kimi, xalq da öz seçiminə yanlışlığa kimi, Prezident İlham Əliyev hər zaman milli və bəşəri tələblərin əhəmiyyətli uzaqlaşma nöqtələrinin müəyyənləşdirilməsini xüsusi diqqət mərkəzində saxlayır.

Azərbaycanın suverenliyini və təhlükəsizliyini təmin etmək üçün əlverişli mühit yaratmaq üçün əlverişli geosiyasi şəraitdə global dəstəyə nail olmağı şərhləndirir. Bu məqsədi reallaşdırmaq üçün dünya dövlətləri ilə bərabərhuquqlu və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması zəruridir. Bunun ən optimal mexanizmi beynəlxalq və regional təşkilatlarda təmsil olunmaqdır. Geosiyasi və geoiqtisadi problemlərin həlli həmin təşkilatlar çərçivəsində fəaliyyət zamanı reallaşma bilər.

Azərbaycanın BMT, Avropa İttifaqı, Avropa Şurası, ATƏT, Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Müstəqil Dövlətlər Birliyi, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı, UNESCO, İCESCO və digər beynəlxalq qurumlarda təmsilçiliyi və sıx əməkdaşlıq əlaqələri ölkəmizin dünyadakı nüfuzunu və təsir imkanlarını möhkəmləndirir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyevin qərin sayları nəticəsində BMT, ATƏT, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı kimi təşkilatlar Ermənistanı işğalçı dövlət olaraq tanıdırlar, erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazilərindən çıxarılmasını, qaçqın və məcburi köçkünlərin öz doğma torpaqlarına qaytarılmasını tələb edən qərarlar, qətnamələr qəbul edilirdi. Buna baxmayaraq, dünya siyasətində kök salmış ikili standartlar, qərəzli və ədalətsiz yanaşmalar problemin həllinə, torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasına imkan vermir. BMT Baş Assambleyasının 76-cı sessiyasının illik ümumi müzakirələrində Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev videoformatda çıxışında bu ədalətsizliyi kəskin tənqid edərək demişdir: "Təqribən 30 il ərzində Ermənistan ölkəmizin ərazisinin 20 faizini işğal altında saxlayırdı. İşğal müharibə cinayətləri və insanlıq əleyhinə cinayətlərlə məşğul olub... Ermənistan tərəfindən həyata keçirilən etnik təmizləmə nəticəsində bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüşdür".

BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi dörd qətnamədə Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarından dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb olunduğuna diqqətə çatdıraraq Azərbaycan Prezidenti təəssüflə bildirmişdir ki, Ermənistan bu qətnamələrə, eləcə də BMT Baş Assambleyası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı, ATƏT, AŞPA və Avropa Parlamenti kimi beynəlxalq təşkilatların eyni məzmunlu qətnamələrinə məhəl qoymamışdır.

idarəetmə aparatının yüksək səmərə ilə fəaliyyət göstərməsi üçün güclü və işgüzar sosisum formalaşmasını hər zaman xüsusi diqqət mərkəzində saxlayır.

Dövlətin və cəmiyyətin iqtisadi maraqlarının təmin edilməsi, global layihələrin reallaşdırılması, kiçik və orta biznesin inkişafı, bazar münasibətlərinə keçid, ölkəyə iri həcmdə xarici kapitalın cəlb olunması Prezident İlham Əliyevin iqtisadi inkişaf strategiyasında mühüm yer tutur. Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafının Dövlət Proqramları, Bakı – Tbilisi – Ceyhan əsas ixrac boru kəməri, Bakı – Tbilisi – Ərzurum qaz kəməri, Cənub Qaz Dəhlizi kimi böyük layihələrin həyata keçirilməsi Azərbaycanı qüdrətləndirdi, onu dünya miqyaslı mühüm qərarlar qəbul edən nüfuzlu ölkələr sırasına çıxardı.

Təsadiüfi deyildir ki, ABŞ-da dərc edilən "Fortune" qəzeti Azərbaycanın uğurlarını yüksək dəyərləndirərək yazırdı: "Prezident İlham Əliyevin fəaliyyəti göstərir ki, o, ölkənin inkişafında, əhalinin təhsil səviyyəsinin yüksəldilməsində, ölkəyə Qərb həyat tərzinin gətirilməsində maraqlıdır. Bu baxımdan Azərbaycanın indiki Prezidenti İlham Əliyevi alqışlamaq olar".

Etiraf edək ki, cənab İlham Əliyev milli dövlətçilik və suverenliyin tələyinə birtərəfli yanaşmadan çox-çox uzaqdır. Qlobal cəmiyyətin siyasi, iqtisadi, mədəni, ictimai sahələrdə inteqrasiya məsələlərindən bəhs edərkən ehtiyatkarlığı da unutmur.

Dövlətimizin başçısı dünya üzünə belə vəziyyətin yolverilməz olduğunu bəyan edərək deyib: "BMT Təhlükəsizlik Şurasının bəzi qətnamələri bir neçə gün ərzində icra edildiyi halda, bizə gəldikdə 27 il icra olunmamışdır. Bu isə ikili standartların bariz nümunəsidir. Selektiv yanaşmaya yol verilməməsi üçün, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icrası mexanizminin yaradılması üçün səylərin birləşdirilməsinə ehtiyac var".

Prezident İlham Əliyev tamamilə haqlıdır. O deyir: "ATƏT-in Minsk qrupu Ermənistan və Azərbaycan arasında münasibətlərin həllinə nail olmaq məqsədilə 1992-ci ildə təsis edilmişdi. ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri Ermənistanı Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzə son qoymağa məcbur etmək üçün qətiyyətli addımlar atsaydılar, onda üzərlərinə düşən vəzifələrin icrasına nail ola bilərdilər. Münəqişə dövründə Ermənistan öz yanaşması və hərəkətləri ilə nümayiş etdirirdi ki, onun yeganə məqsədi status-kvonu saxlamaq və işğalı möhkəmləndirməkdir".

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev 2021-ci ilin sentyabrında BMT Baş Assambleyasının 75-ci sessiyasında çıxış edərək bildirmişdi ki, Ermənistan rəhbərliyinin düşməni, azərbaycanofob bəyanatları və təxribatları onun Azərbaycana qarşı yeni hərbi təcavüzə hazırlaşdığını nümayiş etdirir. Təəssüf ki, beynəlxalq təşkilatlar və böyük dövlətlər bu xəbərdarlıqdan nəticə çıxarmadılar.

"Prezident İlham Əliyevin ən güclü cəhətlərindən biri odur ki, onun üçün daim diqqət mərkəzində olmaq əhəmiyyətli deyildir. O, bacarıqlı, tarazlı, düşünülməmiş qərarlara yol verməyən, rey i ilə razılaşmadığı insana ehtiramla yanaşan bir şəxsiyyətdir... O, şəxsi hissləri siyasətdən ayıra bilən adamdır. Bunların hamısı çox məsuliyyətli insana xas olan xüsusiyyətlərdir. Məncə, o, indiyə qədər ölkəsinə çox gözəl xidmət edib".

**Frederik STARR,
ABŞ-ın nüfuzlu Con Hopkins Universitetinin nəzdindəki Mərkəzi Asiya və Qafqaz Araşdırmaçları İnstitutunun rəhbəri, professor**

edilərək canlı qüvvə və texnika baxılmamış böyük itkiyə məruz qaldı, ağır məğlubiyyətə uğradı oldu.

Düşməni üzərində qazananın böyük qələbə, xüsusilə də, noyabrın 8-də Şuşanın azad olunması müharibənin taleyində həlledici rol oynadı, Ermənistan tələbi-yəsiya aktını imzalamağa məcbur oldu. Azərbaycan Prezidentinin, Ermənistanın Baş nazirinin və Rusiya Federasiyası Prezidentinin 2020-ci il noyabrın 10-da imzaladığı Üçtərəfli Bəyanatla Vətən müharibəsi Azərbaycanın qələbəsi ilə başa çatdı.

Prezident İlham Əliyev uzaqgörənliyi, müdrik siyasəti, Azərbaycan Ordusunun əsgər və zabitarlarının qəhrəmanlığı sayəsində qazanan tarixi Zəfer regionda

bizim irəli sürdüyümüz beş təməl prinsipi qəbul etdi: "Bu, prinsiplər Ermənistanla sülh müqaviləsinin əsasını təşkil etməlidir. Həmçinin, Azərbaycanın təklifinə uyğun olaraq, Ermənistan sərhədlərimizin delimitasiya prosesinə başlanmaq üçün Azərbaycanla birgə işçi qrupunun yaradılmasına, nəhayət razılıq verib... Ögər sülh müqaviləsi imzalanarsa və həmin təməl prinsiplər həyata keçərsə, onda Qafqazda sülh uzunmüddətli və dayanıqlı olacaqdır".

Dünyanın 23 ölkəsindən gəlmiş beynəlxalq ekspertlərin, politoloqların, bəyin mərkəzləri təmsilçilərinin iştirak etdiyi bu konfransda Prezident İlham Əliyev bir daha bəyan etdi ki, Azərbaycan sözə deyil, əməldə Cənubi Qafqazın lideri kimi çıxış edir, bütün bölgə xalqlarının

İntellektual təfəkkürə, sarsılmaz iradəyə malik xarizmatik lider

Azərbaycan Prezidenti deyir: "Dünyada hər şey qarşılıqlı bağlılıq təşkil edir. Bunu bütün ölkələr nəzərə almalıdır. Dünya cəmiyyətinə biganə qalmaq, ona sayğısızlıq göstərmək heç vaxt yaxşı nəticəyə gətirib çıxara bilməz. Bəli, bu realiaqları biz nəzərə almalıyıq. Lakin öz tələyimizi özümüz həll edirik".

Müasir dövrdə dünyada baş verən proseslərdə ölkəmizin yerini, rolunu, iştirak formalarını, imkanlarını müəyyənləşdirmək üçün, hər şeydən əvvəl, aparıcı dövlətlərin beynəlxalq inteqrasiya təcrübəsini təhlil etmək, onların islahatlar yoluna hərtərəfli nəzər salmaq lazımdır. Çünki heç də bütün ölkələr yeni, müərarəqi modelləri, bilik və texnologiyaları asanlıqla mənimsəyə, gerçəkləşdirə bilmirlər. Azərbaycanın inkişaf və islahatlar strategiyası göstərir ki, Prezident İlham Əliyev hər zaman milli və bəşəri tələblərin əhəmiyyətli uzaqlaşma nöqtələrinin müəyyənləşdirilməsini xüsusi diqqət mərkəzində saxlayır.

Azərbaycanın suverenliyini və təhlükəsizliyini təmin etmək üçün əlverişli mühit yaratmaq üçün əlverişli geosiyasi şəraitdə global dəstəyə nail olmağı şərhləndirir. Bu məqsədi reallaşdırmaq üçün dünya dövlətləri ilə bərabərhuquqlu və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması zəruridir. Bunun ən optimal mexanizmi beynəlxalq və regional təşkilatlarda təmsil olunmaqdır. Geosiyasi və geoiqtisadi problemlərin həlli həmin təşkilatlar çərçivəsində fəaliyyət zamanı reallaşma bilər.

Azərbaycanın BMT, Avropa İttifaqı, Avropa Şurası, ATƏT, Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Müstəqil Dövlətlər Birliyi, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı, UNESCO, İCESCO və digər beynəlxalq qurumlarda təmsilçiliyi və sıx əməkdaşlıq əlaqələri ölkəmizin dünyadakı nüfuzunu və təsir imkanlarını möhkəmləndirir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyevin qərin sayları nəticəsində BMT, ATƏT, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı kimi təşkilatlar Ermənistanı işğalçı dövlət olaraq tanıdırlar, erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazilərindən çıxarılmasını, qaçqın və məcburi köçkünlərin öz doğma torpaqlarına qaytarılmasını tələb edən qərarlar, qətnamələr qəbul edilirdi. Buna baxmayaraq, dünya siyasətində kök salmış ikili standartlar, qərəzli və ədalətsiz yanaşmalar problemin həllinə, torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasına imkan vermir. BMT Baş Assambleyasının 76-cı sessiyasının illik ümumi müzakirələrində Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev videoformatda çıxışında bu ədalətsizliyi kəskin tənqid edərək demişdir: "Təqribən 30 il ərzində Ermənistan ölkəmizin ərazisinin 20 faizini işğal altında saxlayırdı. İşğal müharibə cinayətləri və insanlıq əleyhinə cinayətlərlə məşğul olub... Ermənistan tərəfindən həyata keçirilən etnik təmizləmə nəticəsində bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüşdür".

BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi dörd qətnamədə Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarından dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb olunduğuna diqqətə çatdıraraq Azərbaycan Prezidenti təəssüflə bildirmişdir ki, Ermənistan bu qətnamələrə, eləcə də BMT Baş Assambleyası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı, ATƏT, AŞPA və Avropa Parlamenti kimi beynəlxalq təşkilatların eyni məzmunlu qətnamələrinə məhəl qoymamışdır.

Münəqişə dövründə bəzi böyük dövlətlərdən, beynəlxalq təşkilatlardan, ermənipərəst dairələrdən hər zaman açıq və gizli dəstək alan Ermənistan 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycana qarşı irimiqyaslı hücumu başladı. Azərbaycan təbii ki, bu hücumu cavabsız qoya bilməzdi.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının 1946-cı il iyunun 26-da ABŞ-ın San-Fransisko şəhərində BMT üzvləri tərəfindən imzalanmış Nizamnaməsinin 51-ci maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan öz torpaqlarının müdafiəsi və ərazilərini işğaldan azad olunması məqsədilə eks-hücum əməliyyatlarına başladı.

BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsinə deyilir ki, BMT üzvlərinə silahlı hücum baş verərsə, onların fərdi və ya kollektiv özünümüdafiə hüquqları vardır. Bu hüquq həyata keçirilərkən BMT üzvü görülməli əməliyyatları tədbirləri haqqında Təhlükəsizlik Şurasına dərhal məlumat verməlidir.

BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsinə, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası milli təhlükəsizliyinə qarşı real və potensial təhdidlərin qarşısını alması, ərazi bütövlüyünün bərpası məqsədilə təcavüzəkar adekvat cavab verilməsi istiqamətində lazım olan tədbirləri həyata keçirdi, eks-hücum əməliyyatı "Dəmir yumruq" adı aldı, Vətən müharibəsinə çevrildi.

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Təhlükəsizlik Şurasının iclası keçirildi, təcavüzkarın darmadağın edilməsi istiqamətində konkret tapşırıqlar verildi. Prezidentin fərmanı ilə 2020-ci il sentyabrın 28-dən ölkə ərazisində hərbi vəziyyət elan olundu.

Dövlət başçısı 2020-ci il sentyabrın 29-da "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad olunmuş ərazilərində müvəqqəti xüsusi idarəetmənin təşkil haqqında" Fərman imzaladı.

Azərbaycanın apardığı Vətən müharibəsinin gedişində təcavüzkar Ermənistanla açıq və gizli dəstək verən dairələr informasiya məkanında da xüsusi fəallıq göstərirdilər. Müxtəlif televiziya kanallarının, mətbuat orqanlarının, informasiya agentliklərinin ermənipərəst dairələrin xüsusi sifarişli ilə Prezident İlham Əliyevdən müsahibə götürmək üçün Bakıya gələn əməkdaşları təxribat xarakterli sualları bəzirlə, böyük təmkinlə cavablandırdı, tutarlı faktlar və argümentlərle, dəmir məntiqi, geniş erudisiyası ilə Azərbaycan qərb rayonları ilə Naxçıvan arasında və Ermənistanın müxtəlif bölgələri arasında Azərbaycan ərazisindən keçməklə tranzitin əsasını təşkil edən prinsiplər barədə razılığa gəliblər. Cənab Mişelin bəyanatındakı mühüm faktlardan biri isə odur ki, Xarici İşlər nazirləri sülh müqaviləsinin təfərrüatlarını müzakirə etmək üçün tezliklə görüşəcəklər.

Prezident İlham Əliyev müharibə dövründə verdiyi müsahibələrlə yeni informasiya siyasəti formalaşdırdı, bu müsahibələr tariximizə informasiya savasını misilsiz əhəmiyyət kəsb edən nümunə kimi daxil oldu. Dövlət başçısı qərəzli-qərəzsiz, obyektiv-qeyri obyektiv mövqə tutan hər bir jurnalist qəbul edərək onların suallarını bəzirlə, böyük təmkinlə cavablandırdı, tutarlı faktlar və argümentlərle, dəmir məntiqi, geniş erudisiyası ilə Azərbaycan qərb rayonları ilə Naxçıvan arasında və Ermənistanın müxtəlif bölgələri arasında Azərbaycan ərazisindən keçməklə tranzitin əsasını təşkil edən prinsiplər barədə razılığa gəliblər. Cənab Mişelin bəyanatındakı mühüm faktlardan biri isə odur ki, Xarici İşlər nazirləri sülh müqaviləsinin təfərrüatlarını müzakirə etmək üçün tezliklə görüşəcəklər.

Azərbaycan Prezidenti aprelin 29-da ADA Universitetində "Cənubi Qafqaz: İnkışaf və əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq konfransda Azərbaycanın Qafqazda yeni eranı, sülh və əməkdaşlıq erasını fəal şəkildə təşviq etdiyini vurğulayaraq bildirdi ki, Ermənistan, nəhayət ki,

yeni realiaqlar yaratdı. Artıq işğaldan azad edilmiş ərazilərdə geniş tikinti-quruculuq işləri aparılır, yeni yollar salınır, zəruri infrastruktur yaradılır. Dövlətimizin başçısı "Böyük Qayıdış" planına uyğun olaraq qaçqın və məcburi köçkünlərin öz doğma yurdlarına qaytarılması üçün bütün imkanları səfərbər edir və Qarabağda görülməli işləri xüsusi nəzarətdə saxlayır, tez-tez regiona səfərlər edir, tövsiyə və tapşırıqlarını verir.

Postmüharibə dövrünün realiaqları regional və beynəlxalq əməkdaşlıq coğrafiyasının genişləndirilməsi zəminində sülhün, təhlükəsizliyin təmin olunmasına geniş imkanlar açıb.

Dünya tarixində indiyə qədər irili-xırdalı 10 minə yaxın müharibə baş vermişdir. "Qalibləri mühakimə etməirlər" deyəni bəlkə də bu müharibələrdən sonra dilə gətirilib. Amma müharibə dövründə ünvanımıza səsləndirilən əsassız fikirlərin və ritorikanın dəyişməsi artıq bir həqiqətdir, beynəlxalq forumlarda və nüfuzlu təşkilatlarda 10 noyabr 2020-ci il tarixli Üçtərəfli Bəyanata istinadlar ön plana keçir və yeni realiaqlar hamı tərəfindən qəbul edilir, dəstəklənir. Bu mənada Avropa İttifaqının mövqeyi və göstərdiyi sayılır təqdirəlayiqdir.

Avropa İttifaqı Azərbaycanın əsas tərəfdaşdır və hazırda ticarət dövrüyəmizin 40 faizi onun payına düşür. Prezident İlham Əliyev 2022-ci il aprelin 19-da Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Klairin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərək Avropa İttifaqının Azərbaycan və Ermənistan arasında münasibətlərin tənzimlənməsi sahəsində səylərini yüksək qiymətləndirərək demişdir: "Biz Avropa İttifaqının, xüsusilə də artıq proseslərdən dərinlən calb olunmuş Prezident Şarl Mişelin səylərinə çox ümid edirik. O, artıq prosesə çox yaxşı bələddir. Düşünürəm ki, bu uğurlu danışıqlar üçün çox ümidverici mühit yaradır".

Yeni gəlmişkən, mayın 22-də Brüsseldə işgüzar səfərdə olan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel ilə təkbətək görüşü, eləcə də üçtərəfli görüşdən sonra cənab Mişelin mətbuat üçün verdiyi bəyanat Cənubi Qafqazda kəmin küç oldu.

hansı tərəfin sülhə, hansı tərəfin isə vəziyyətin gərginləşməsinə can atdığına bir daha nümayiş etdirdi.

Dövlətimizin başçısı görüşdə Ermənistan ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşdırılması və sülh müqaviləsinin hazırlanmasında əsas rol oynadığını vurğulamışdır.

Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel isə görüşdən sonra mətbuat üçün verdiyi bəyanatla xatırlatmışdır ki, yaxın günlərdə dövlətlərarası sərhəddə Birgə delimitasiya komissiyasının iclası keçiriləcək. Eləcə də, liderlər Azərbaycanın qərb rayonları ilə Naxçıvan arasında və Ermənistanın müxtəlif bölgələri arasında Azərbaycan ərazisindən keçməklə tranzitin əsasını təşkil edən prinsiplər barədə razılığa gəliblər. Cənab Mişelin bəyanatındakı mühüm faktlardan biri isə odur ki, Xarici İşlər nazirləri sülh müqaviləsinin təfərrüatlarını müzakirə etmək üçün tezliklə görüşəcəklər.

Azərbaycan Prezidenti aprelin 29-da ADA Universitetində "Cənubi Qafqaz: İnkışaf və əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq konfransda Azərbaycanın Qafqazda yeni eranı, sülh və əməkdaşlıq erasını fəal şəkildə təşviq etdiyini vurğulayaraq bildirdi ki, Ermənistan, nəhayət ki,

birgəyaxşılaşma hər zaman önəmli töhfələr verir. Bəli, dövlətimizin başçısı haqlıdır. Artıq Azərbaycan bölgədə cərəyan edən siyasi, iqtisadi proseslərin mərkəzi kimi dünya üzünə böyük təsir gücünə malikdir. Bunu dünyanın ən böyük fəvqəlgüclü olan Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Cozef Baydenin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə göndərdiyi təbrik məktubundakı yüksək fikirlər də təsdiq edir.

Bu məktubda ABŞ – Azərbaycan münasibətlərinin 30 illik inkişaf yolu təhlil edilir, iktərəfli əməkdaşlığın perspektivləri barədə fikirlər bölənilir, Azərbaycanın Avropa və dünya miqyasında önəmli aktora çevrildiyi vurğulanır. ABŞ Prezidenti Azərbaycanın regional təhlükəsizliyə, Avropanın enerji təminatına verdiyi töhfəni global kontekstdə çox yüksək dəyərləndirir. Həmkarlarına göndərdiyi məktublarda, adətən, ciddi və rəsmi tondan uzaqlaşmayan Cozef Baydenin Prezident İlham Əliyevə göndərdiyi məktub məzmunu və mənə baxımından mühüm strateji hədəfləri ehtiva edir.

ABŞ Prezidenti ölkəmizin Ukraynanın suverenliyinə dəstəyini, humanitar və enerji sahəsində yardımını təqdir edir. Əslində, bu fikir Avrasiya regionunda yaranmış kritik durumda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dövlətinin doğru yol tutmasını ifadəsindir.

Məktubda deyilir: "Amerika Birləşmiş Ştatları bütün Qafqaz və Transxəzər rayonunun çiçəklənməsinə imkan verəcək Azərbaycan ilə Ermənistan arasında diplomatik təmasların intensivləşməsinə və Azərbaycanın iqtisadi, nəqliyyat və insantararası əlaqələrinin qurulmasına kömək etməyə hazırdır".

Heç şübhəsiz ki, bu sətirlər həm də Ermənistanla açıq mesajdır: ABŞ Cənubi Qafqazda yaranmış realiaqları dəstəkləyir və Ermənistan regionda sülhün, təhlükəsizliyin bərqərar olması üçün imzalanmış bəyanatların müddəalarının icrasını istiqamətdə tələblərə əməl etməlidir.

ABŞ Prezidenti hazırda dünyada və regionda yaşanan geosiyasi risklər, təhdidlər fonunda Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə, təhlükəsizliyinə dəstək vermesini ifadə etməklə, həm də Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətinə, onun çevik xarici siyasət kursuna yüksək dəyər vermiş olur.

Dünyada və regionda sabitliyin, qarşılıqlı həmrəyliyin, əməkdaşlığın gələcəyi humanitar inteqrasiyadan, dialoqdan, multikulturalizmin dünya səviyyəsində dəstəklənməsindən çox asılıdır. Buna görə də dünyəvi dövlətin demokratik dəyərlərdən getdikcə daha çox uzaqlaşdığı, qloballaşmanın təzyiq və təsirinin artdığı indiki dövrdə hər bir ölkədə siyasi liderin roluna daha çox ehtiyac duyulur.

Prezident İlham Əliyev Vətən müharibəsində şanlı Qələbəmizin baş sərkərdəsi, Ali Baş Komandan kimi tarixi Zəfərə imza atdı. Silahlı qüvvələrimiz onun rəhbərliyi altında Ermənistan ordusunun məğlubedilməzliyi haqqında mifi darmadağın etdi.

İlham Əliyev fenomeninin təkrarsızlığı, onun güclü məntiqi, misilsiz natiqlik istedadı, qeyri-adi intuisiyası, heyratəmiz fikir dünyası müasir siyasi lider obrazının unikal keyfiyyətləridir. Onun kritik situasiyalarda yeganə düzgün qərar verməsi Azərbaycanın işıqlı sabahına, gələcəyinə böyük ümidlər, xoş təəssürlər yaradır, xalqın, Vətənin tələblərini etibarlı əllərdə olmasını xəbər verir.

**Həsən HƏSƏNOV,
"Xalq qəzeti"nin baş redaktoru**